

נר מנחם הגות לפרשת השבוע

לע"נ ר' מנחם ב"ר יששכר ומרת רחל ב"ר מנשה שרעבי ז"ל

הרהורים לפרשת ויצא תשפ"ב | מאת הרב מנחם יעקבזון ראש הישיבה

ה'פייק' של לבן

כבר מזמן מזמן לא כתבנו אקטואליה על מה שקורה במדינה. החלטנו שהמדמנה מדי מלוכלכת מכדי להכנס אליה. אז גם עכשיו לא נעשה זאת. רק תובנה על קטע בפרשה בעקבות השבוע החולף.

קשה להבין את החוצפה של לבן... יעקב מציב לו שורה של טענות על התנהלותו הבלתי הוגנת במשך עשרות השנים שהם ביחד, יעקב מספר על מסירותו לשמירת הצאן מעל ומעבר, ועל כך שלבן מחליף את משכורתו עשרות פעמים, במשך זמן רב. לבן יודע היטב שהוא התנהג אתו במרמה גם בנישואי בנותיו, ואחרי ככלות הכל התשובה של לבן היא התעלמות צינית ודיבור מיתמם המכחיש את הכל ובעזות מצח אומר **'הבנות בנותי והבנים בני והצאן צאני וכל אשר אתה רואה לי הוא'...**

זה נראה מוזר, אבל כנראה יש מידה של 'עזות מצח' שאינה יודעת גבולות. בתלמוד יש מושג 'אין אדם מעיז פניו' ובמיוחד בפני מי שעשה לו טובה, אבל ההגדרה 'אדם' לא תמיד כוללת כל מי שהוא מהמין האנושי.

במיוחד 'בעקבתא דמשיחא חוצפה יסג'י החוצפה תגדל וגם החצופים יתגדלו ויעמדו בראש... מידת העזות הזו מאפשרת להתכחש להבטחות ברורות, לשקר למי שנתנו בך אמון ולא להתבייש להסתכל לו בעינים.

זה מאפשר לעמוד ולהתפאר בהישגים שלא היו ולא נבראו, או בכאלה שנעשו על ידי אחרים וזה ידוע לכל, אפשר לקרא לגל הרביעי של הקורונה 'פייק אסון' ובקיצור להכתיב את כל המציאות בהתעלמות מוחלטת ממה שהיא וממה שידוע לכל...

מה הקשר בין לבן לעקבתא דמשיחא?

אז אנחנו בעקבתא דמשיחא, אבל מה היה אצל לבן? ובכן שמעתי מאחד מגדולי התורה בעל מסורת, שסיום התקופה של יעקב בבית לבן מסמל ומקביל לתקופה של סוף הגלות.

יעקב עומד לחזור לבית אבא בבחינת חזרה מהגלות, ומופיעים בו זמנית כמה סימפטומים של סוף הגלות, גם ריב אחים (לבן ויעקב זה בתוך המשפחה...) וכמו כן גם מתגלה אצל לבן העזות האופיינית לעקבתא דמשיחא.

ומכאן לחנוכה

ומענין הפרשה לעניינא דיומא, גם יון מצויינת במידת העזות ולכן היא נמשלת בנבואת דניאל (פרק ז') לנמר שמידתו עזות (עז כנמר) וגם לצפיר העיזים (דניאל ח').

רבי לוי יצחק מברדיטשוב מציין על פי דברי הגמרא ביצה דף כ"ה: שהעז היא גם בעלת תכונה של עזות והוא מסביר את התבטאות המידה הזו ביון, כי להעביר את עם ישראל על דתם בביתם - בארץ ישראל, כאשר בית המקדש קיים זו עזות של מרידה במלך בביתו.

זה גם אחד מסממני העזות והחוצפה של עקבתא דמשיחא, כאשר בהיות עם ישראל על אדמתו, אין עליו שלטון גויים – הכל נראה כמעט כמו גאולה, ומרשיעי ברית מעיזים לחלן את המדינה בכל הכח כאילו לא נשארה שום בעיה הרובצת לפתחם, כל האנרגיות מופנות לנגוס עוד נתח משאריות הדת ששומרות על הציבוריות הישראלית כבעלת זיקה למסורת.

ויש גם מעלות לחוצפה יסגי'

מה הסיבה שהחוצפה מתרבה ומתגדלת בעקבתא דמשיחא, זה נושא עמוק מדי בשבילנו, אבל ננסה לברר מה הם הדברים הטובים שאפשר להפיק ממנה.

ובכן, בספרי חסידות מובא שגם כאשר נאמר על אי אלו עברות שתשובה אינה מועילה עליהן, עדיין מותר להתחצף ולהתדפק על דלתות התשובה בלי לוותר.

אלישע בן אבויה המכונה 'אחר' – שמע בת קול האומרת 'הכל שבים חוץ מאחר' שמשמעותה כי אינו יכול להתקבל בתשובה, ובכל זאת כתוב בספרים הקדושים שאלישע בן אבויה – אחר, היה יכול וצריך לנסות על אף הכל לדפוק על דלתי התשובה. הוא היה צריך לקיים את המימרא 'כל מה שבעל הבית אומר עשה חוץ מצא' ולא לוותר...

כאן מקומה של החוצפה...

בדור של עקבתא דמשיחא, יש נשמות רבות שנמצאות בעמקי הטומאה, לפעמים מתעוררת מחשבת תשובה ויחד אתה גם מחשבת יאוש... האם יש לי תקוה? הרי כך וכך עשיתי וכך וכך כתוב...

אבל הקדוש ברוך הוא אמר 'כי לא ידח ממנו ידחי'. וחלק עצום מכלל ישראל עלול ללכת לאבדון... אז צריך תמיד לזכור ש'אין יאוש בעולם כללי והכל הוא רק נסיון.

הדרך להתגבר על הנסיון היא לתפוס חוצפה של ילד קטן שאומרים לא 'לא' והוא ממשיך לבכות ולדפוק על הדלתות עד שייענה.

שבת שלום ובשורות טובות